

MESLEK SEÇİMİ

ŞEHİT ONUR İLKHAN İLKOKULU
REHBERLİK SERVİSİ
MELİKE EKREN

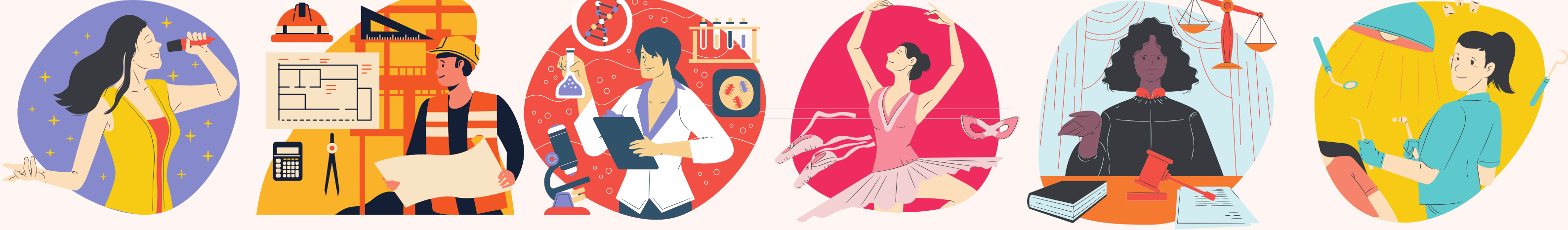

Sevgili Anne Babalar

Çocuklarımızın, yaşamları boyunca mutlu ve verimli olmaları için almaları gereken en önemli kararlardan birisi; kendilerine uygun olan mesleği seçmeleridir.

Anne babalar olarak çocuklarımızın meslek seçiminin önemli bir basamağı olan "kendi kişilik özelliklerini, ilgilerini ve yeteneklerini" tanımaları noktasında çocuklarımıza rehberlik etmemiz çok önemlidir. Sizlerden beklenen çocuklarımızın kendilerine uygun meslekleri seçebilmesi için uygun ortam ve fırsatları yaratarak, mesleki gelişim sürecini başarılı bir şekilde tamamlamalarını sağlamaktır.

Meslek Yetenek İlişkisi

Yetenek: Öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür. Yetenek doğuştan getirilen özelliklerin eğitim ve çevre etkisi ile geliştirilmiş kısmını ifade eder.

Çalışma hayatında çeşitli yetenekleri farklı düzeylerde gerektiren pek çok meslekler vardır. Bir kimse bir mesleği ya da ona hazırlayan bir eğitim programı seçerken hangi yetenek türüne ne derece sahip olduğunu düşünmeli ve en çok sahip olduğu yeteneği kullanabileceği çalışma alanını araştırmalıdır.

a) Sözel Yetenek: Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder. Sözel yetenek sosyal bilimlerde ;(Tarih, Coğrafya, Felsefe, Edebiyat, Sosyoloji, Psikoloji, Hukuk, Dil Bilimi, Halkla İlişkiler, Basın-yayın gibi) alanlarda gerekmektedir.

b) Sayısal Yetenek: Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir. Bütün temel bilimlerde (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Astronomi gibi) aynı zamanda Tıp, Veterinerlik gibi sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir.

c) Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cismi üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder. bu yetenek İnşaat, Makine, Harita Mühendisliği, Mimarlık, Diş Hekimliği, Ressamlık, Heykeltıraşlık gibi alanlarda başarı için gereklidir.

d) Müzik Yeteneği: Sesleri ince frekansları ile algılayabilme, melodileri çabuk öğrenebilme, bir müzik aleti çalabilme, besteler yapabilme gücü

e) Güzel Sanatlar Yeteneği: Resim, karikatür, heykel, el işleri gibi sanat ürünlerini üretebilme gücünü ifade eder. (Heykeltıraş, Ressam)

f) Tiyatro Yeteneği: Bir olayı sahnede canlandırma, olaydaki kişileri canlandırma gücünü ifade eder. (Aktör, Aktivist)

g) Bedensel Yetenek: Kas koordinasyonuna sahip olma, çeşitli spor dallarında dans, bale gibi etkinliklerde başarılı olma gücünü ifade eder.

Meslek İlgisi İlişkisi

İlgi; Herhangi bir zorlama altında olmadığı ya da kendisine bir ödül vaat edilmediği halde bir kimse kendiliğinden bazı faaliyetlere giriyor ve bundan doyum sağlıyorsa bu kimsenin o tür faaliyetlere karşı ilgisi olduğu söylenebilir.

İLGİ ALANLARI

- 1 – Temel Bilim:** Temel bilim ilgisi Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilimlerin konularını oluşturan doğal olayları incelemek, Matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan insanlar Tıp, Veterinerlik, Mühendislik gibi uygulamalı alanlarda da çalışmalarını doyum sağlayabilir.
- 2 – Sosyal Bilim:** Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan kişiler Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat gibi alanlarda çalışmaktan mutlu olabilirler.
- 3 – Canlı Varlık:** Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışları içerir. Bu ilgiye sahip insanlar açık havada çalışmaktan hoşlanırlar. Veterinerlik, Ziraat ve Orman Mühendisliği, Su Ürünleri, Bahçe ve Tarla Bitkileri, Balıkçılık, Hayvancılık ve benzeri işlerle uğraşmak onlara zevk verir.
- 4 – Mekanik İlgi:** Bu ilgisi yüksek olan kişiler çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanırlar. Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi gibi teknik alanlarda başarı ve doyum için gereklidir.
- 5 – İkna:** Başkalarına düşüncelerini aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır. Bu ilgi alanı ile ilgili meslekler arasında Yazarlık, Gazetecilik, Diplomati, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, sinema-TV gibi meslekler gelmektedir.
- 6 – Ticaret:** Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ticaret ilgisi Pazarlama ve Reklamcılık ile yakından ilgilidir. Ancak ticarete ilgi duyan insanlar hangi meslekte olursa olsunlar, meslekleri ile ilgili bir ticarete yönelebilirler.
- 7 – İş Ayrıntıları:** Ayrıntılarla uğraşmaktan hoşlanma, her işi günü gününe yapma, bir yazı veya hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösteren bu ilgi alanı Muhasebe, Sekreterlik, İşletme, İktisat, Maliye, İstatistik, Mimarlık, Tasarım ve Çizim, Haritacılık, Kütüphanecilik, Arşiv ve benzeri alanlarda kendini gösterir.
- 8 – Edebiyat:** Her türlü edebi eseri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini bulan ilgi alanıdır. Edebiyat, Diller (Filoloji), Basın-Yayın, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik ve benzeri.
- 9 – Güzel Sanatlar:** Bu ilgi alanı daha çok Resim, Heykel ve El sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymakla ifadesini bulur. Güzel Sanatlar Fakültesi en uygun eğitim programıdır.
- 10 – Müzik:** Müzik aleti çalma, müzik dinleme, beste yapma gibi davranışlarda kendisini gösterir. Konservatuvarlar en uygun eğitim alanıdır.
- 11 – Sosyal Yardım:** Sosyal yardım ilgisi, hasta, yoksul ve sakat insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur. Tıp, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği gibi mesleklerde kendini gösterir.

Meslek Kişilik Özelliği İlişkisi

"Holland" 6 kişilik tipi ve bunlara uygun 6 tür mesleki çevrenin tanımını yapmıştır.

Bir insanın bir tipe yakın olmakla birlikte diğer tiplere de benzerlik gösterebileceğini ve böylece farklı kişilik örüntülerinin ortaya çıkabileceğini belirtir.

Burada belirtilen her tip; kalıtım, ilgi, öz kavramı, değerler, etkinlikler, akran çevresi gibi özelliklerin etkileşimi sonucunda oluşur.

Gerçekçi: Sabırlı ve hoşgörülü, pratik, maddeci, antisosyal, içten, doğal, sebatkar, iç görüleri ve başarıma güduları fazla gelişmemiş kişilik özellikleri gösterir. Kas faaliyeti, motor koordinasyonu gerektiren; açık havadaki; mekanik, sistematik çalışmalar; nesnelere, eşyalar, makineler ve hayvanlarla ilgili etkinlikler gerektirir.

Meslekler: Otomobil tamirciliği, her çeşit araç teknisyenliği, elektrikçi, mühendislik, ziraat ile ilgili meslekler, ormancılık, denizcilik, beden eğitimi öğretmenliği, jeologlar.

Araştırmacı (aydın): Entellektüel, analitik düşünce yapısına sahip, rasyonel, eleştirel, titiz, sabırlı, yöntemci, bağımsız kişilerdir. Analitik faaliyetler, sistematik deneysel çalışmalar, bilimsel çalışmalar, fiziksel, biyolojik veya kültürel olguları araştırma etkinliklerini gerektirir.

Meslekler: Biyolog, genetikçi, matematikçi, kimyager, fizikçi, araştırma analizcisi, astronot, antropolog, tıp teknisyeni, doktor.

Sanatçı: Heyecan ve coşkuları dengesiz, hayalci, fevri, karmaşık, sezgileri güçlü, bağımsız, duygusal, duyarlı ve etkileyici kişiliğe sahiplerdir. Estetik faaliyetler; tutkulu, bağımsız, sistematik olmayan aktiviteler; sanatsal etkinlik ve ürünler yaratma; bağımsız ve yaratıcı çalışmalar gerektirir.

Meslekler: Yazar, ressam, aktör, tiyatro sanatçısı, müzisyen, kompozitör, dekoratör, mimar.

Sosyal: Yardımsever, sorumluluk sahibi, sosyal, işbirliğine yatkın, empati kurabilen, arkadaş canlısı, içten, sabırlı, nazik, anlayışlı kişilik özelliklerine sahiptirler. İnsanlarla birlikteliği sağlayan aktiviteler; başkalarını eğiterek geliştirmek, yardım etmek; başkalarını ikna etme ve yönlendirme gibi etkinlikler gerektirir.

Meslekler: Sosyal hizmetler uzmanı, rehabilitasyon danışmanları, psikolog, psikolojik danışman, halkla ilişkiler uzmanı, üniversite hocaları, öğretmenler.

Girişimci: Dışadönük, enerjik, kendine güvenen, atılgan, fevri, ikna yeteneği yüksek, sabırsız, meraklı, maceracı, iyimser, sosyal, konuşkan kişilerdir. Başkalarını ikna etmeye yönelik faaliyetler; sosyal eğlendirici etkinlikler ve organize edilmiş çalışmalarla uğraşırlar.

Meslekler: Satıcı, pazarlamacı, komisyoncu, menajer, politikacı, avukat.

Geleneksel: Dikkatli, titiz, itaatkar, tutarlı, esnek olmayan, düzenli, sebatkar, vicdanlı, öz denetimli, hayal gücünden yoksun, dengeli kişilerdir. Sistemli kurallara bağlı aktiviteler; nesnelere ilgili sistematik çalışmalar; kayıt tutma; hesaplama; kontrol işlemleri; veri işleme; makineleri kullanma etkinlikleri gerektirir.

Meslekler: Banka veznedarı, kütüphaneci, daktilograf, postacı, muhasebeci, kitapçı, finans elemanı.

EN İYİ MESLEK HANGİSİ ?

Geçmişte, şu anda ve gelecekteki en iyi meslek bireyin özellik ve koşullarına en uygun olan, onu en çok tatmin edecek ve tüm yeteneklerini kullanarak kendini geliştirebileceği meslektir.

- Sevdiğiniz bir işi meslek edinirseniz, hayatta bir gün dahi olsa çalışmış olmazsınız. (Konfüçyüs)
- Hayatta bir gün bile çalışmadım, hepsi keyiften ibaretti. (Edison)

MESLEK
SEÇİMİ

YAŞAM BİÇİMİ
SEÇİMİ

Mesleğin getirdiği kazanç, bilgi birikimi, sosyal ve kültürel çevre; kişinin sahip olacağı alışkanlıkları ve yaşam stilini belirler;

*Mutlu/mutsuz bir hayat sürme,

*Başarılı /başarısız olma,

*Dünya görüşü,

*Tatil günleri ve dinlenme süreleri,

*Sağlık koşulları,

*Eş seçimi,

*Hobiler,

*Toplumsal statü ve toplumsal rol,

ÇOCUĞUNUZUN MESLEKİ GELİŞİM SÜRECİNDE KENDİNİZE SORMANIZ GEREKEN SORULAR

- Çocuğumun meslek seçiminde anne baba olarak benim sorumluluğum nedir?
- Çocuğumu nasıl gözlemlemeliyim?
- Kendisini tanımasına nasıl yardımcı olabilirim?
- Meslekler ile ilgili bilgi edinmesini nasıl sağlayabilirim?
- Mesleki gelişim sürecinde çocuğumu nasıl desteklemeliyim?
- Mesleki gelişim sürecinde nereden destek alabilirim?
- Çocuğum mesleğini nasıl seçecek?
- Çocuğum mesleğini seçerken hangi kriterlere dikkat etmeliyiz?
- Meslek seçimi konusunda kendi beklentilerim mi yoksa çocuğumun beklentilerimi?
- Mesleki gelişim sürecinde çocuğuma hangi fırsat ve imkanları yaratmalıyım?

UNUTMAYIN

SİZLER ÇOCUĞUNUZUN MESLEK SEÇİMİ
KONUSUNDA ONA YARDIMCI OLACAK EN
ÖNEMLİ KİŞİLERDENSİNİZ.

ÇOCUĞUNUZUN MESLEKİ GELİŞİM SÜRECİNDE
ONA YARDIMCI OLMANIZ; MUTLU VE BAŞARILI
BİR İNSAN OLMASINI SAĞLAYACAKTIR.

ÇOCUĞUNUZUN MESLEKİ GELİŞİM SÜRECİNE NASIL DESTEK OLABİLİRSİNİZ?

- Çocuğunuzun kendisini tanımasına(ilgi,yetenek,kişilik özelliği) yardımcı olabilirsiniz.
- Meslek seçiminde ilgi,yetenek ve kişilik özelliklerinin önemini anlatabilirsiniz.
- Sorumluluk sahibi ve bağımsız birer birey olmaları noktasında çocuklarınızı destekleyebilirsiniz.
- Meslekler hakkında bilgi sahibi olmasında yardımcı olabilirsiniz.
- Çalışmaya karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlayabilirsiniz.
- Başarılarını takdir ederek, yeteneklerini geliştirmesi için destek verebilirsiniz.
- Okul ve oyun zamanını planlamasını sağlayarak geleceği planlamayı ve planlı yaşamamanın önemini öğretebilirsiniz.
- Okuldaki derslerle meslekler arasında bağlantı kurmasına yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuklarınızı dinleyin; ne istediği ve neler beklediği üzerinde konuşun.
- Çocuğunuzun başarılarını takdir edin ve başarılı olduğu alanlar ile ilgili onunla konuşun.
- Kendi beklentilerinizden çok çocuklarınızın beklentilerine odaklanın.
- Kendi deneyimlerinizi çocuklara yardımcı olmak üzere; seçeneklerini ve bilgiye ulaşma yollarını göstermek amacı ile kullanınız.
- Meslek seçimi sorumluluğunu çocuğunuza bırakarak onun kendi geleceği için çaba harcamasına ve uygun alanı keşfetmesine fırsat tanıyınız.

MESLEK HAKKINDA NELER BİLMELİYİM?

*Mesleğin adı nedir?

*Mesleğin tanımı nedir?

*Meslekte aranılan nitelikler (özel yetenekler nelerdir vb) Nelerdir?

*Mesleğe hazırlanma için özel bir şey gerekiyor mu?

*Yabancı dil bilinmesini gerektiriyor mu?

*Hangi dersler ile ilgisi var?

*Eğitim hayatı boyunca ne tür bir eğitim gerektiriyor?

*Kendini geliştirmeye açık bir meslek mi?

*Çalışma ortamı (gürültülü-gürültüsüz farkı, açık-kapalı yerler) Nasıl?

*Çalışma koşulları (Vardiya usulü var mı?) Nasıl?

*Kullanılan makine ve aletler var mı?

*İş tehlikeleri var mı?

*Meslekte ilerleme var mı?

*Kazanç ne kadar olacak?

*Tatil ve dinlenme süresi nasıl?

*İş bulma olasılığı ve geleceği nasıl?

*İşin toplumdaki yeri nedir?

*Meslek odaları, sendikalar var mı?

*Meslekte sosyal yardım nasıl?

*Nasıl bir hayat sunuyor?

*İnsanlarla iletişim kurmayı gerektiriyor mu?

*Sunduğu sosyal olanaklar neler?

*Seyahat etmeyi gerektiriyor mu?

*Nerede çalışmayı gerektiriyor ?

*Büyük bir şirkette mi , serbest çalışmayı mı gerektiriyor?

*Büyük şehirlerde mi, küçük şehirlerde mi yaşamak gerekiyor?

*Emin bir iş mi yoksa risk alınacak bir iş mi?

UNUTMAYIN !...

ÇOCUĞUNUZUN MESLEKİ GELİŞİM SÜRECİNİ DESTEKLEYEREK;
BAŞARILI, VERİMLİ VE EN ÖNEMLİSİ MUTLU BİR HAYAT SÜRMESİNİ
SAĞLAYABİLİRSİNİZ.

YANLIŞ TERCİH 1 YIL...

YANLIŞ OKUL 4 YIL...

YANLIŞ MESLEK BİR ÖMÜR...

MELİKE EKREN
REHBER ÖĞRETMEN